

[Aksel Larsen.]

ordre, om den bliver efterkommet, siger, at man skal slås til sidste mand, til landets totale ødelæggelse, i givet fald befolkningens totale udryddelse, uanset om regeringen og de ansvarlige myndigheder nok så mange gange indser, at det burde man holde op med. Der står, at enhver ordre, der gives, skal betragtes som falsk. Det er det, der står i forholdsordren, og det ændres ikke ved forsvarsministerens sidste forklaringer her fra talerstolen.

Forsvarsministeren (Harald Petersen):

Til det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) vil jeg gerne sige, at det er klart, at den forholdsordre, som er udsendt, har været forberedt gennem adskillige instanser og også er blevet gennemgået af folk, som har forstand på at bedømme disse forhold.

Det ærede medlem kom ind på det, jeg havde sagt om ansvaret, om at spille bold med ansvaret fra politikere til militære, og spurgte mig i den anledning, om jeg havde den 9. april 1940 i sigte, da jeg udtalte dette. Jeg kan hertil svare: nej, det havde jeg ikke; jeg havde det i sigte, som den 9. april har lært os, den situation, som alverdens folk og lande ved de praktiske forberedelser af deres forsvar må have for øje, den situation, som peger lige ind i centralpunktet af den forholdsordre, som er udstedt under mit ansvar.

(Kort bemærkning).

Jørgen Jørgensen (Lejre): Når den højtærede forsvarsminister ikke med sine udtalelser har tænkt på forholdene omkring den 9. april, synes jeg, han skulle have udtrykt sig på en anden måde. Jeg synes i hvert fald, den højtærede forsvarsminister skulle erkende, at en udtalelse, der direkte sigter medlemmer af det høje ting, som de sigtes gennem disse udtalelser, ikke burde have været fremsat.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Jeg synes, at uanset forsvarsministerens mundkræftige forsvar for sin forholdsordre her fra talerstolen har han gennem sine udtalelser i virkeligheden fordømt den. Han har nemlig sagt: lad os nu lade folk, som måske er klogere end vi, studere forholdsordren og se, om de ikke får den mening ud af den, som regeringen påstår den har. Når det altså ligger sådan, at man skal sætte professorer og andre til at studere forholdsordren for at se, hvad

mening de kan få ud af den, må man være klar over, at der er noget galt med den. Det er, som jeg siger, ikke professorer, men kaptajner og muligvis korporaler, der skal rette sig efter forholdsordren, og de har ikke dage, uger eller måneder til statsretligt at studere dens indhold og sammenligne med grundloven og andre love o. s. v. Det er folk, der skal handle hurtigt, og for dem er forholdsordren aldeles utvetydig. Der ligger det i den, som det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) og jeg har hævdet, og hvis regeringen ikke er indstillet på, at den under alle omstændigheder vil have Danmark totalt ødelagt og dets befolkning udryddet i krigstilfælde, synes jeg, regeringen aldeles omgående skulle trække denne forholdsordre tilbage.

(Kort bemærkning).

Hans Hedtoft: Jeg beklager, at jeg må sige to ord, men det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) sagde pludselig i sit opgør med ministeren, at han forstod ikke, at socialdemokratiet kunne godtage ministerens stilling. Jeg har een gang givet forklaringen på vor stilling og vore motiver, men jeg må gentage det, jeg er nødt til at gøre det efter denne udtalelse fra det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre). For det første: vi fandt det urigtigt, og vi har bebrejdet regeringen, at den har udstedt denne ordre uden drøftelse med de politiske partier. For det andet: vi har overfor regeringen protesteret mod denne ordres udstedelse uden kontakt med de demokratiske politiske partier her i landet, og vi socialdemokrater har forlangt denne sag forelagt omgående i det udenrigspolitiske nævn. I nævnet har vi sammen med det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) hørt ministerens forklaring — gyldig eller ikke gyldig —, men i alt fald ministerens forklaring på, hvorledes forholdsordren efter ministerens mening skal forstås, og vi har forlangt, at denne forklaring på, hvorledes ministeren forstod forholdsordren, til vejledning blev udsendt til offentligheden — det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) kender dette —, og endelig har vi sammen med det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) fået regeringen til at acceptere nedsættelsen af et rigsdagsudvalg med statsretskyndig assistance til at undersøge hele sagen.

Det er vor stilling, og den er god nok.

Jeg har personlig den opfattelse efter den diskussion, der har været ført her — det gælder oppositionen, og det gælder ministeren —, at den har været fuldstændig